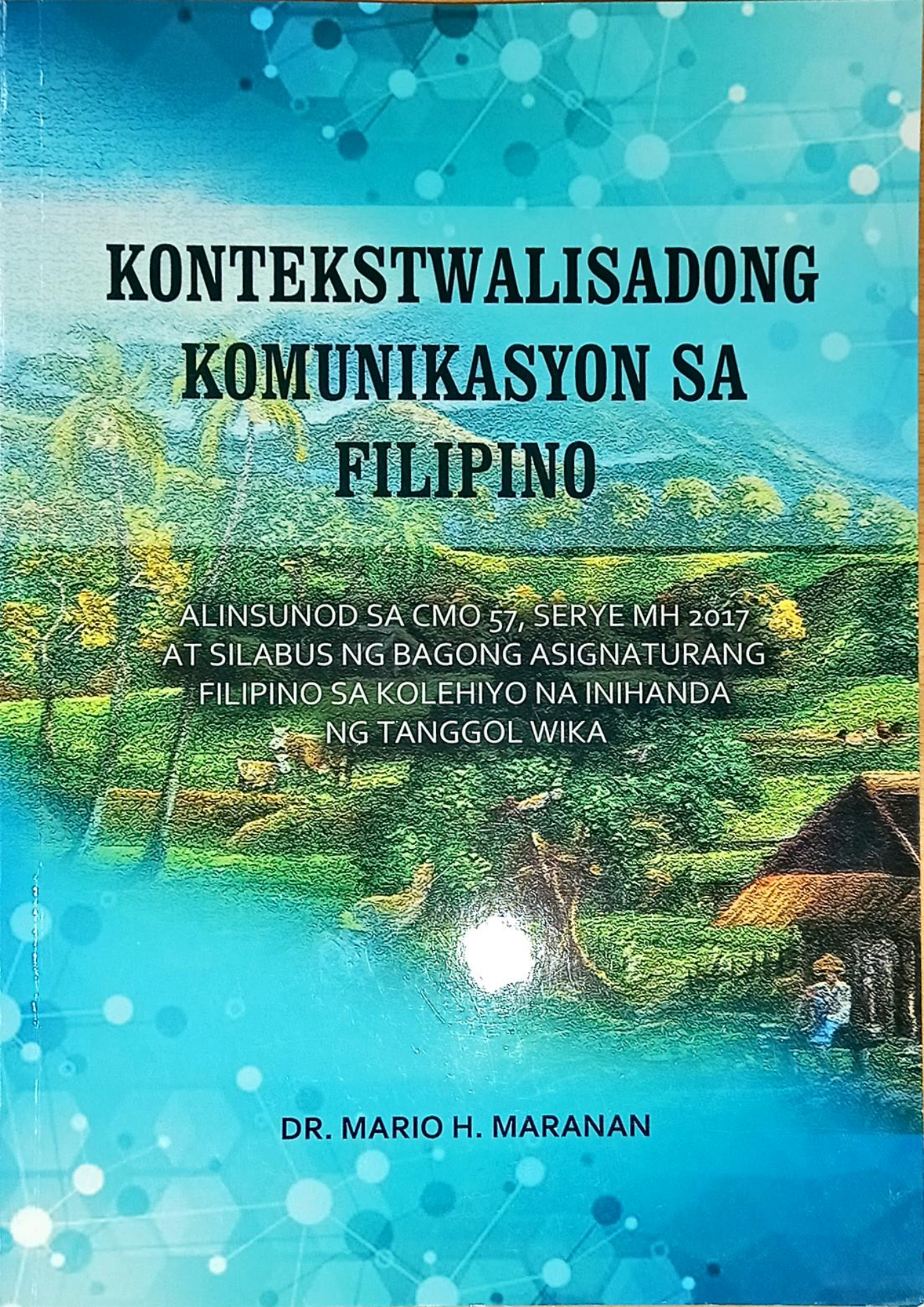

KONTEKSTWALISADONG KOMUNIKASYON SA FILIPINO

ALINSUNOD SA CMO 57, SERYE MH 2017
AT SILABUS NG BAGONG ASIGNATURANG
FILIPINO SA KOLEHIYO NA INIHANDA
NG TANGGOL WIKA

DR. MARIO H. MARANAN

Kontekstwalisadong Komunikasyon sa Filipino

**Alinsunod sa CMO 57, Serye ng 2017
at Silabus ng Bagong Asignaturang
Filipino sa Kolehiyo na Inihanda ng Tanggol Wika**

Dr. Mario H. Maranan

Kontekstwalisadong Komunikasyon sa Filipino

Karapatang-ari © 2018
Dr. Mario H. Maranan

ISBN: 978-621-406-177-8

Walang bahagi ng aklat na ito ang maaaring gamitin ninuman sa anumang anyo at hugis nang walang nakasulat na pahintulot ang tagapaglathala at may-akda maliban sa ilang pagsiping gagamitin sa pagrerebyu ng aklat.

Published by: MINDSHAPERS CO., INC.

*Rm. 108, Intramuros Corporate Plaza Building
Recoletos cor. Cabildo Streets
Intramuros, Manila
Tel. no. (02)2546160
Telefax no. (02)527-6489
Email: mindshapersco@yahoo.com*

Cover Design: ERWIN O. BONGALOS

Cover Painting: RONIL BARTOLAY

Layout: BAB

00077715

TALAAAN NG NILALAMAN

Paunang Salita	iii
Paghahandog	v

YUNIT 1. INTRODUKSYON: ANG PAGTATAGUYOD NG WIKANG PAMBANSA SA MAS MATAAS NA ANTAS NG EDUKASYON AT LAGPAS PA

Mga Layunin	1
Kasaysayan ng Wikang Pambansa	1
Mga Inisyatibo ng Tagapagsulong ng Wikang Filipino.....	3
Bilinggwalismo	5
Artikulo XIV ng Saligang Batas 1987.....	6
Sistemang K to 12 ng Edukasyon	7
Usapin ng Filipino sa CMO 20, Serye ng 2013.....	8
Argumento ng Tanggol Wika at Iba pa Laban sa CMO 20, Serye ng 2013.....	10
Sagot ng Kataas-taasang Hukuman o Korte Suprema sa Petisyon Laban sa CMO 20, Serye ng 2013	11
Pagsasanay 1	13
Pagsasanay 2	15
Mga Sanggunian	19

YUNIT 2. PAGPOPROSESO NG IMPORMASYON PARA SA KOMUNIKASYON

Mga Layunin	20
Ano ang Komunikasyon?	20
Uri	21
Anyo	21
Komunikasyon at ang Proseso Nito	23
Elemento ng Komunikasyon	24
Konteksto ng Komunikasyon	27
Pagpoproseso ng Impormasyon para sa Komunikasyon	28
Mga Kategoriya ng Sanggunian.....	29
Mga Mungkahi sa Pagkuha ng Impormasyon Buhat sa mga Sanggunian	30
Sistemang Pansilid-aklatan.....	30
Internet bilang Sanggunian	31
Sanggunian Buhat sa Bibliyograpiya	32

Bakit Kailangan ng Siping Panloob at Paglalagay ng Sanggunian?	32
Plagiarismo (Plagiarism)	33
Pangangalap ng Impormasyon sa Pamamagitan ng Pagbabasa.....	33
Pagbabasa para sa Asignatura.....	33
Pagbabasa para sa Iba't Ibang Layunin.....	34
Istilo sa Pagbabasa	35
Pagbabasa para sa Pag-unawa.....	35
Iba pang Mungkahi sa Pagbabasa	36
Mga Estratehiya sa Pananaliksik	36
Paggamit ng Impormasyon.....	36
Pagpili ng mga Makabuluhang Impormasyon	37
Paggamit ng Dyornal.....	38
Pag-aayos ng File para sa mga Impormasyon	38
Mga Estratehiya upang Matandaan ang Impormasyon.....	38
Konsepto ng Pagbubuod	39
Ang Paggamit ng Sipi at ang Pagbubuod.....	40
Ang Proseso ng Pagbubuod	40
Mga Konbensyon sa Pagbubuod	41
Pagbubuod at ang Synthesis	42
Pagsusuri at Pagbibigay ng Interpretasyon sa Impormasyon.....	44
Ilang Paalala sa Pagsusuri ng Kwantitatibong Impormasyon	46
Mga Hakbang sa Pagsusuri ng Impormasyon	47
Pagsasanay 3	49
Pagsasanay 4	51
Pagsasanay 5	55
Mga Sanggunian	59

YUNIT 3. MGA GAWAING PANGKOMUNIKASYON NG MGA PILI- PINO..... 60

Panimula	60
Tsismisan o Pagsagap ng Alimuom.....	60
Tsismis Laban sa Katotohanan.....	61
Legal na Aksyon at mga Patakaran na Kaugnay ng Tsismis.....	61
Mga Kaugnay na Pag-aaral at Literatura hinggil sa Tsismis	62
Umpukan	64
Talakayan	65
Mga Kaugnay na Pag-aaral at Literatura.....	66
Pagbabahay-bahay.....	68
Pulong Bayan	70
Proseso sa Pagbuo ng Batas	70
Komunikasyong Di-berbal ng mga Pilipino	73

Iba't ibang Anyo ng Komunikasyong Di-berbal	74
Pagsasanay 6	79
Pagsasanay 7	83
Mga Sanggunian	91

YUNIT 4. MGA NAPAPANAHONG ISYUNG LOKAL AT INTER-NASYUNAL.....	92
Panimula	92
Korapsyon at iba pang mga Katiwalian sa Pamahalaan	92
Pag-abuso sa Kapangyarihan;	93
Pakikipagsabwatan;	94
Pandaraya sa Halalan;	95
Intimidasyon.	97
Karahasan o Pananakot na Paghahasik ng Karahasan.	97
Mga Pag-atake sa Lugar ng Halalan.	97
Mga Pagbabantang Legal.	97
Pamimilit.	98
Pamimili ng Boto.	98
Pagnanakaw sa Kaban ng Bayan;	98
Panunuhol (Bribery) at Korapsyon ng Opisyal ng Gobyerno (Corruption of Public Officer)	99
Maling Paggamit ng Pondo o Ari-arian ng Bayan.....	99
Pandarambong (Plunder).....	100
Ang Graft at Korapsyon.....	101
Sistemang Padrino o Palakasan	102
Mga Halimbawa ng Korapsyon sa Iba't Ibang Sangay ng Pamamahala.....	103
Korapsyon sa Kapulisan at Hukbong Sandatahan	103
Korapsyon sa Hudikatura.....	105
Korapsyon sa Lehislatibo	107
Iba pang Korapsyon sa Pilipinas.....	108
Pagtakas sa Pagbabayad ng Buwis.....	108
Ghost Project at Payroll	108
Pagtakas o Pag-iwas sa Subasta sa Publiko ng Pagkakaloob ng mga Kontrata.....	108
Pagpasa ng mga Kontrata;.....	108
Pangingikil; at	108
Panunuhol.....	109
Kabayanihan at ang Konsepto Nito	109
Ang Kabayanihan ng mga Pilipino	109
Iba pang mga Kabayanihan	110
Rebolusyong Pangkalikasan.....	111

Likas na mga Kadahilanan ng Kalamidad	112
Ang Kapitalismo at ang Kalikasan	113
Ang Kaso ng Cherry Hill Subdivision	113
Ang Patuloy na Pag-unlad ng Kalikasan (Environmental Sustainability)	114
Tamang Pagtatapon ng Basura	115
Solid Waste Management Act of 2000	117
Pagbabago ng Klima o Climate Change	120
Pagkaubos ng Likas na Yamán	120
Kahirapan	121
Conditional Cash Transfer	122
Malnutrisyon	124
Usaping Pangkalusugan	124
Ano ang HIV?	124
Sakit na Dengue	125
Kontrobersiya ng Dengvaxia	126
Mga Usapin ng Pabahay	127
Kaso ng Kadamay	128
Pagsasanay 8	131
Pagsasanay 9	133
Pagsasanay 10	137
Pagsasanay 11	141
Mga Sanggunian	145

YUNIT 5. MGA GAWAING PANGKOMUNIKASYON..... 147

Mga Layunin	147
Lektyur o Lecture	147
Mga Mahalagang Salik sa Pagbuo ng Panayam o Lecture	150
Mga Mungkahi sa Epektibong Panayam o Lecture	151
(1) Pagkakaroon ng Kahandaan;	152
(2) Pagkakaroon ng Pokus;	152
(3) Pakikilahok ng mga Tagapanood o Tagapakinig;	152
(4) Pagkuha ng Komento o Feedback	153
Simposyum (Symposium)	153
Pantas-aral o Seminar	154
Worksyap (Workshop)	155
Kakanyahan ng Worksyap	155
Kahalagahan ng Worksyap o Workshop	156
Kaangkupan ng Worksyap o Workshop	156
Proseso sa Pagbuo ng Worksyap	157
(1) Pagpapalano (planning)	157

(2) Paghahanda (preparation).....	159
(3) Pagpapatupad (implementation)	159
Konperensya (Conference)	161
Iba pang Halimbawa ng Gawaing Kinasasangkutan ng Komunikasyon	164
Pagsasagawa ng Panayam o Interview	166
Komunikasyon sa Isang Maliit na Pangkat	
(Small-group Communication)	166
Pamublikong Komunikasyon (public communication).....	167
Komunikasyon Gamit ang Teknolohiya	167
Pagsasanay 12	169
Pagsasanay 13	171
Mga Sanggunian	177

ANG MAY-AKDA

Si **DR. MARIO H. MARANAN** ay kasalukuyang Director ng Research Center ng San Sebastian College-Recoletos, Manila at may adbokasiya na palaganapin ang kultura ng pananaliksik sa lokal at internasyunal na perspektiba. Dalubguro ng College of Arts and Sciences, College of International Hospitality Management at Institute of Graduate Studies ng San Sebastian College-Recoletos, Manila.

Bukod sa pang-institusyong lathalain at mga pahayagan katulad ng *The Sebastianian* (Opisyal na pahayagan ng mga mag-aaral ng San Sebastian College-Recoletos, Maynila), *Cross Current* (Opisyal na pahayagan ng mga administrador ng San Sebastian College-Recoletos, Maynila), at *Literas Academia* (Opisyal na pahayagan ng College of Arts and Sciences ng San Sebastian College-Recoletos, Maynila) si Dr. Maranan ay nakapagsulat din ng aklat sa Filipino "*Masining na Pagpapahayag*" at Tourism "*Pertinent Laws in Hospitality Management*", "*Risk Management for Tourism and Hospitality Management*," at mga aklat sa Filipino para sa Senior High School.

MINDSHAPERS CO., INC.

Rm. 108, ICP Bldg., Recoletos St., Intramuros, Manila
Tel. No.: (02) 2546160 • Telefax: (02) 5276489
Email: mindshapersco@yahoo.com

ISBN: 978-621-406-177-8